

«Διήγησις περί της τελευταίας αλώσεως της Θεσσαλονίκης» - Ιωάννης Αναγνώστης (Μαρία Κούση)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η Θεσσαλονίκη ήταν μία ζηλευτή πόλη. Αυτό φανερώνουν και οι πολυάριθμες επιθέσεις που έγιναν, όπως και οι αλώσεις της πόλης. Το 904 Σαρακηνοί πειρατές της Κρήτης την λεηλάτησαν και αιχμαλώτισαν τους κατοίκους της. Το 1185 οι Νορμανδοί της Σικελίας εισέβαλαν στην πόλη και έκαναν καταστροφές. Τέλος, το 1430 οι Τούρκοι την κατέστρεψαν εντελώς και κυριάρχησαν.

Μετά τον εμφύλιο πόλεμο του 14ου αιώνα παρά το γεγονός ότι έγινε προσπάθεια για ενοποίηση του ελληνισμού και υπήρχε ειρήνη στην επικράτεια, εξαπλώθηκε η παρουσία των Σέρβων και των Τούρκων στη Μακεδονία, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και η οικονομική καταστροφή ήταν μεγάλη. Οι Τούρκοι από το 1360 και μετά κυριάρχησαν στη Μικρά Ασία και τη Θράκη.

Από το 1420 οι Οθωμανοί είναι αποφασισμένοι να πάρουν τη Θεσσαλονίκη και ξεκινούν συνεχείς επιδρομές για να την κατακτήσουν και να έχουν ισχυρή θέση στα Βαλκάνια. Η πόλη την εποχή εκείνη ήταν το πιο σπουδαίο εμπορικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό κέντρο λόγω της γεωγραφικής θέσης και του λιμανιού της, με ευημερία και πλούσια αγαθά, μετά την Κωνσταντινούπολη. Γι' αυτό το λόγο τη διεκδικούσαν με τόση επιμονή. Η κατάσταση αυτή δημιούργησε πολλά προβλήματα.

Ο δεσπότης της Θεσσαλονίκης Ανδρόνικος, επειδή δεν μπορούσε να την υπερασπιστεί, πήρε μία δύσκολη απόφαση. Αναγκάστηκε να πουλήσει την πόλη στους Βενετούς για 50.000 δουκάτα, αφού πρώτα υπέγραψαν κάποιους όρους που θα προστάτευαν τους νόμους, τα ήθη και τις συνήθειες, τη θρησκεία, την περιουσία του λαού καθώς και την ίδια την πόλη από τους Τούρκους. Έτσι στις 14 Σεπτεμβρίου 1423 οι Βενετοί μπαίνουν στη Θεσσαλονίκη. Μόλις το έμαθαν αυτό οι Τούρκοι άρχισαν να κάνουν περισσότερες επιθέσεις για να την απομονώσουν οικονομικά και κοινωνικά, ώστε να μην έχει τρόφιμα και πρόσβαση στην αγορά και το εμπόριο. Έτσι η κατάσταση των κατοίκων δυσκολεύει ακόμα περισσότερο.

Σταδιακά οι Βενετοί άρχισαν να αθετούν τις υποσχέσεις τους. Κάποιοι Θεσσαλονικείς διώκονται για τη θρησκευτική τους πίστη, άλλους δημεύονται οι περιουσίες τους κ έπειτα διώκονται. Για να τρομοκρατήσουν τους Θεσσαλονικείς και να μην επαναστατήσουν, όχι μόνο δεν τηρούν τους όρους, αλλά καταπατούν

και τους πιο βασικούς θεσμούς. Αυτή η σκληρή και αντίθετη με τους νόμους πολιτική οδήγησε στη δημιουργία δύο παρατάξεων, των βενετόφιλων και των τουρκόφιλων (που πίστευαν ότι η τουρκική κατοχή θα ήταν καλύτερη).

Από τη μία οι μισοί Θεσσαλονικείς ήταν τουρκόφιλοι, από την άλλη η Θεσσαλονίκη ήταν αποδυναμωμένη και μόνη. Σε αυτήν την κατάσταση ο σουλτάνος Μουράτ Β' συγκέντρωσε στρατό στις Σέρρες, τον οργάνωσε, τον φανάτισε και ξεκίνησαν για την πόλη. Οι Θεσσαλονικείς απ'τη μεριά τους προσπάθησαν να ενισχύσουν τα τείχη και τη φρουρά τους, αλλά ήταν πολύ λιγότεροι με ελάχιστο εξοπλισμό και χαμηλό ηθικό.

Οι Βενετοί αρχικά έλεγαν πως οι φήμες ότι έρχονται οι Τούρκοι ήταν ψεύτικες για να μην προκληθεί πανικός. Στη συνέχεια έδειξαν αδιαφορία στις καταστροφές και τις συμφορές που βίωσαν οι Θεσσαλονικείς. Οι Οθωμανοί έφτασαν στα τείχη με 190.000 άντρες, άρχισαν επιθέσεις και από στεριά και από θάλασσα. Στις 29 Μαρτίου έριξαν το ανατολικό τοίχος και εισέβαλαν στην πόλη. Ο πανικός επικράτησε για τέσσερις μέρες. Ξεχύθηκαν φανατισμένοι στους δρόμους, λεηλάτισαν, αιχμαλώτισαν, ατίμασαν άντρες, γυναίκες και παιδιά και κατέστρεψαν εντέλως την πόλη χωρίς να σεβαστούν τίποτα. Την άνοιξη του 1430 ο Μουράτ πολιορκεί τη Θεσσαλονίκη. Η λεηλασία διήρκεσε για τρία μερόνυχτα. Την τέταρτη μέρα σταμάτησε η αναταραχή και η πόλη ερήμωσε. Όσους δε σκότωσαν τους πήραν για σκλάβους και πολλοί ήταν αυτοί που εξισλαμίστηκαν βίαια. Μέσα σε λίγα χρόνια όλες οι εκκλησίες είχαν μετατραπεί σε τζαμιά και πολλοί ασπάζονταν το ισλάμ για να μην έχουν φορολογική επιβάρυνση όντας χριστιανοί. Η κατάληψή της φανερώνει το τέλος της Βυζαντινής Μακεδονίας που πλέον βρισκόταν στην ολοκληρωτική κατοχή των Οθωμανών.

[flipbook title='Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ' book='anagnostis_book' file='index.html'] [/flipbook]